

Oponentský posudek

Bakalářská práce: Klára Jarolímková, Pieta v českém umění první poloviny 20. století

Klára Jarolímková se ve své práci rozhodla zaměřit na uplatnění motivu piety v českém moderním malířství. Úvod práce vyhrazuje obecnému rozboru ikonografie piety, navazuje kapitolami, věnovanými novozákonní tematice v českém moderním umění a náboženským motivům u německy hovořících umělců. Obě části práce jsou ještě děleny na podkapitoly, které jsou věnovány jednotlivým umělcům, v jejichž díle se biblická motivika uplatnila. Autorka se nesoustředí výhradně na téma piety, ale i na témata v rámci typologického paralelismu a na další příbuzné novozákonní motivy.

Zvolená struktura práce i tematické vymezení jsou jistě obhajitelné, umožňují však vytušit určitou disproporčnost ve výběru pojednávaných umělců a děl. Symbolismus v úvodu práce reprezentuje pouze Rudolf Adámek, následující kapitola nás již přivádí do období po první světové válce. Sem je zařazen nepatříčně také Jan Autengruber, jiná díla z předválečného období v práci dostávají prostor jen ve formě letmé zmínky (Obrazy Milosrdný Samaritán Jana Preislera a Emila Filly jsou zmíněny jen v souvislosti se stejnojmenným obrazem Františka Tichého.) V rámci rozšířeného pojetí novozákonních motivů by při tom měla být pojednána další díla představitelů českého symbolismu, expresionismu a kuboexpresionismu, respektive by byl žádoucí přesun díla Jana Preislera, V. H. Brunnera a Emila Filly do samostatné kapitoly na začátek práce.

Markantní je v práci nepřesné, či nesprávné používání pojmů. S ohledem na to, že velká část práce je věnována českoněmeckým umělcům by asi bylo vhodné přeformulovat už sám název (ne „v českém umění“, ale „v umění v Čechách“). Tuto drobnou nepřesnost by asi bylo možné přehlédnout, výraznější je však nepřesné užívání pojmu existencialismus (filozofický proud, který se začal rodit na konci třicátých let se plně prosadil až po druhé světové válce a spojovat ho s dřívějšími uměleckými projevy je proto poněkud zavádějící), zaměnění pojmu spiritualismus za spiritismus (Spiritismus Augusta Brömse – mělo být Spiritualismus Augusta Brömseho) a krystalinický za krystalický („krystalická“ pieta, krystalické tvary – mělo být krystalinická pieta, krystalinické tvary). Nesprávné je také zařazení V. H. Brunnera mezi německy hovořící umělce, protože se jednalo o Čecha.

Za velké pozitivum práce považuji snahu autorky konfrontovat zkoumaná díla s historickými předobrazy. Obrazová příloha poskytuje řadu podnětných a zajímavých srovnání, dokazuje, že autorka nad tématem intenzivně přemýšlela a nastudovala si velké množství různorodého materiálu. Dále považuju za velmi dobrý způsob, jakým autorka pracuje s literaturou. Dokázala se zorientovat v titulech, které se k tématu váží a velmi vhodně na ně v práci odkazuje (pozornosti autorky bych doporučila ještě výstavní publikaci *Konec avantgardy?* z roku 2011, editovanou Hanou Rousovou.) Výše zmíněné nedostatky považuji jen za dílčí chyby a jsem přesvědčená, že se jich autorka v budoucnu vyvaruje. Práci považuji za kvalitní a doporučuji ji k obhajobě.